

Karmel 4/1999

I Faderns trygga vård

av Emmanuel Martens, karmelit

Kan vi säga om Gud att han är, som en hymn i vårt breviarium säger, ”Fadern som våra liv och öden vårdar”? Det var i alla fall en djup övertygelse hos de fromma i Israel. Gud var den fasta punkten i deras tillvaro, deras trygghet i faror, den räddande klippan. ”Jag har dig kär”, läser vi i ps 18 och i 2 Sam 22, ”Herre, min styrka, Herre, min klippa, min borg och min räddare, min Gud, berget som är min tillflykt, min sköld och mitt starka värn, min fristad”. Det är mycket mer än en vag känsla, det är Davids och psalmistens erfarenhet: Gud räddar, han är trygghet, jag kan lita på honom. Samma djupa övertygelse lever i kristendomen.

Låt oss lyssna till en text av Edith Stein, en filosof (inte poet) som långsamt har kämpat sig fram till en fast grundad tro: ”Jag vet att jag blir buren (ich weiss mich gehalten) och jag är viss om det - inte med den självbelåttna vissheten hos den man som av egen kraft står på fast grund, utan med den härliga vissheten hos ett barn som bärs av en stark arm - en visshet som i sak inte är mindre förnuftig. Eller är kanske ett sådant barn förnuftigt som ständigt lever i rädsla att modern skall släppa det? Och när han genom profetens mun säger mig att han står vid vår sida, trognare än en far och en mor, ja, att han är själva Kärleken, då inser jag hur onödig (töricht) varje rädsla är att störta ner i intet - om jag inte själv sliter mig loss från den skyddande armen.”

Som kristna vet vi att vi till fullo får och skall lita på Gud som är vår Fader och som älskar oss, en Fader som enligt Teresa av Avilas ord ”vet allt, kan allt och älskar oss”. Vi får alltså gå genom livet som barn vid en fars hand, helt trygga, bara vi ger honom vårt förtroende.

Guds kärlek är trogen och barmhärtig. men den är också Försyn, d.v.s. den leder oss, vårt konkreta liv som det är, ett liv som bara är ”på väg”, som inte har nått fram. Och världen vi lever i är också bara på väg, den är ofullkomlig, ondskan i den är en verklighet. Men allt ligger i Guds hand som i varje ögonblick skapar och leder allt till det mål han har bestämt. Han ”bär omsorg om allt”, säger Katolska Kyrkans Katekes s. 93, ”från de allra minsta ting till de allra största händelser i världen och i historien.” Han är historiens och världens absolute Herre.

Det är mycket viktigt att komma ihåg detta, särskilt när vi lider, på grund av sjukdom, motstånd, besvikelse eller vad som helst. Tvärs igenom de skapade orsakerna skall vi försöka upptäcka Guds vishet, hans Försyn, hans fadershand som leder oss.

De skapade orsakerna är slutligen Guds redskap, det är genom dem som Guds kärleksfulla Försyn leder oss till målet - det får vara människor som sviker oss eller gör livet svårt för oss... eller omständigheter som krånglar till det för oss etc. Vi får aldrig stanna kvar i dem utan skall försöka att se Guds kärlek i allt, vår himmelske Fader som leder oss vid handen.

En sann kristen känner sig alltid trygg i Faderns händer, i tron på en kärlek som aldrig sviker. Det är en tro som håller stånd i livets prövningar, i allt det som Gud gör *och* tillåter och förvandlar till frälsning. Gud har inte lovat att befria oss från lidandet, inte ens från motviljan mot det. Men han är alltid med och bär oss. Förtröstan på Guds försyn har ingenting att göra med passivitet och sentimentalitet utan med viljan som i tro modigt vågar överlämna sig åt en kärlek som är gudomligt trogen. Det är i denna tillit som Jesus själv levde och som gjorde att han i korsets övergivenhet ändå kunde lägga allt, sitt liv, sitt misslyckande, i Faderns händer. Vad som än händer, vet vi att han vet och inte skall låta oss provas över förmåga.

Men denna förtröstan på Guds försyn måste övas och växa till. Hur ofta vi än ber en bön som t.ex. Charles de Foucaulds ”Fader, jag överlämnar mig åt dig”, hjälper det föga, så länge vi inte försöker att i vardagens alla besvikelser möta Gud som försynens Fader, vars kärlek bär oss och leder oss framåt, just i det svåra. Det är bara trons blick som igenkänner hans hand i allt, men om vi bara inte stänger oss in i självupptagenhet kommer Anden att ge oss ljus, så att vi alltid kan upptäcka honom som ensam gör *allt*.

Vi vet inte vad livet kan innebära i framtiden, och... döden. Den kommer antagligen inte att möta oss i ett koncentrationsläger (som ändå många vanliga kristna har fått och får genomlida) men blir en svår prövning i alla fall. Vår påve (= Johannes Paulus II) har i en vacker bön vågat förutse vissa eventualiteter: ”Redan i dag, Herre, medan jag ännu är i stånd att röra mig och är vid mina sinnens fulla bruk, frambär jag i förväg till dig mitt bejakande av din heliga vilja, och om en eller annan av dessa prövningar drabbar mig, vill jag att de må tjäna till din ära och människornas frälsning...

Skulle det en dag hända att sjukdom kommer att drabba min hjärna och fördunkla mitt förstånd, så underkastar jag mig detta redan nu, en underkastelse som sedan må få sin fortsättning i tyst tillbedjan.” Vi tänker inte gärna på sådana eventualiteter även om vi, inte så sällan, konstaterar dem hos andra. Det är bara naturligt att vi är rädda för sådant. Men om vi har lärt oss att se och bejaka allt i Guds ljus, alltså att gå genom livet vid vår himmelske Faders hand, i hans trygga vård, då kan vi utan rädsla se framtiden an, vad den än kommer att medföra, det är ju en gudomlig kärlek som kommer att bära oss. Så måste vi lära oss att leva som i följande dikt ”Hingabe”, ofta tillskriven Edith Stein, men i själva verket skriven av Else Sternberg:

*Låt, Herre, blint mig gå de vägar som är dina.
Din ledning behöver jag ej förstå, jag är ju ditt barn!
Du, visbetens Fader, är också min Fader.
Leder du mig än genom natten, du leder mig till dig.*

*Må, Herre, ske vad du än vill: jag är beredd!
Även om Du aldrig stillar mitt liv i denna tid.
Du är ju tidens Herre, stunden är din.
Ditt eviga "nu", en gång blir det mitt!*

*Gör allt som du bestämmer i ditt råd.
När då till offer du mig manar, hjälp ock till dåd!
Låt helt mig förbise mitt lilla jag,
Så att jag, död för mig, blott lever för dig.*